

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ
ZŠ, LIBEREC, LESNÍ 575/12, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Č.j.:	35-09-25	Účinnost od data:	1.9. 2025
Spisový znak:		Skartační znak:	S 10
Změny:			

ŘEDITEL ZÁKLADNÍ ŠKOLY, LIBEREC, LESNÍ 575/12

**v souladu s ustanovením zák. 561/2004 Sb. v platném znění
a
ustanovením vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v aktuálním znění
vydává**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Ředitel školy:

Ing. Tomáš Řebíček

Zpracovala:

Petra Pivodová

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2025, dokument byl projednán na pedagogické radě dne 27.8.2025.

V Liberci 30. 8. 2025

razítko:

ŠVP - Školní družina při ZŠ Lesní

Motto: „Družina v pohybu – Pevnost Boyard“

Charakteristika ŠD

Školní družinu (ŠD) navštěvují žáci prvního stupně. Tvoří ji šest oddělení. Maximální naplněnost je 30 žáků v jednom oddělení. Činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek žáků před i po vyučování a přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času. ŠD využívá spolupráce s rodiči, neziskovými organizacemi a veřejností.

Materiální podmínky

Prostory ŠD tvoří dvě samostatné místnosti. Ostatní oddělení jsou umístěna ve třídách, pracovnách a dalších prostorách školy. Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno potřebám mimoškolních aktivit. ŠD využívá nově vybudované školní hřiště, školní zahradu, školní kuchyňku, šicí dílnu, tělocvičnu, zrcadlový sál, hudebnu a školní knihovnu.

Personální podmínky

V ŠD pracuje celkem šest vychovatelek, dvě se střídají ve ŠK. Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programu dalšího vzdělávání a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD. Všechny vychovatelky jsou seznámeny s bezpečnostními předpisy pro práci v ŠD a ŠK. Absolvovaly kurz první pomoci a jsou v této oblasti dlouhodobě vzdělávány. Vychovatelky dále spolupracují s vyučujícími příslušných ročníků, svou činností podporují výchovně vzdělávací cíle školy, v případě nepřítomnosti učitele jej zastupují ve vyučování.

Ekonomické podmínky

Poplatek za školní družinu činí 300,- Kč měsíčně za každé dítě. Finanční prostředky slouží k zajištění provozu školní družiny a k nákupu školních potřeb a materiálu, vybavení a na vylepšení interiéru jednotlivých oddělení ŠD.

Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Plán je sestaven na jeden vzdělávací cyklus. Provoz školní družiny začíná v 6:30 hod. ranní činností, pokračuje po vyučování v jednotlivých odděleních ŠD a končí v 16:30 hod. Po dobu

podzimních, zimních a jarních prázdnin se po projednání s vedením školy činnost ŠD přerušuje. Výše úplaty zůstává stejná.

Vzdělávací obsah

Činnosti ŠD jsou realizovány podle vzdělávacího obsahu, rozpracovaného do měsíčních plánů. Jedná se především o činnosti, které zohledňují věk žáků, jejich režimové a vývojové potřeby, činnosti spojené s ročním obdobím, činnosti vázané na vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech, na různé významné dny období (Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den otců, případně vymezují další opakované činnosti školy a ŠD (např. školní jarmark, výlet, škola v přírodě). Realizace činností ŠD je pravidelně 1x ročně vyhodnocována a je představena na metodickém setkání ŠD ve 4. kvartále daného školního roku. Na základě výsledků hodnocení jsou přijata opatření pro případné změny obsahu či řízení konkrétních činností v novém školním roce.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program respektuje individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho rozvoj. Na vytváření podmínek pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky s rodiči a se školou. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Individuální podporu žákům poskytuje speciální pedagog, který je zaměstnancem školy.

Podmínky přijímání a podmínky průběhu vzdělávání

Žáky přihlašují zákonní zástupci prostřednictvím elektronické přihlášky.

ŠD je určena pro žáky prvního stupně, přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníků, následně žáci 3. - 5. tříd, až do naplnění kapacity ŠD. ŠK navštěvují žáci 3. - 9. ročníku. Oddělení ŠD se naplňuje do počtu maximálně 30 žáků. Ve škole probíhají zájmové kroužky. Ty jsou časově přizpůsobeny blokům, ve kterých provádí zájmovou činnost i ŠD.

Odhlášení ze ŠD v průběhu školního roku je možné na základě písemné odhlášky.

Pro přihlašování žáků do školní družiny zvolí zákonný zástupce pro své dítě jednu z níže uvedených možností provozního režimu ŠD:

A) pravidelnou denní docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,

B) pravidelnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání, které není pravidelnou denní docházkou a které se koná po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců v období školního vyučování pravidelně s výjimkou období školních prázdnin alespoň jednou za

1. týden v rozsahu alespoň 1 hodiny, nebo

2. 2 týdny v rozsahu alespoň 2 hodin,

C) nepravidelnou a příležitostnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny A) a B).

Poslání ŠD

Zajistit dohled nad žáky 1. stupně v době mimo vyučování, od 6:30 do 16:30 hod.

Nabízet žákům vhodné činnosti pro aktivní a smysluplné trávení volného času ve škole. Vytvářet prostor pro rozvoj a nadání žáků – hry, pohybové aktivity, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, praktické činnosti uplatnitelné v běžném životě atd. Zajistit žákům základní životní potřeby a všestrannou pohodu (wellbeing) – pitný režim, pohybový režim, odpočinek, relaxaci, osobní hygienu, bezpečnost atd.

Podílet se na základní diagnostice žáků a odhalování jejich potřeb podpory a rozvoje nadání. Uplatňovat podpůrná opatření vůči žákům s priznanými podpůrnými opatřeními a žákům nadaných.

Cíle vzdělávání

V rámci pedagogického procesu ve ŠD a ŠK se zaměřujeme na rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problému

- Dokáže samostatně vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého.
- Nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení.
- Všímá si problému druhých, umí nabídnout řešení.
- Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- Umí vyhledat informace k řešení problémů.
-

Kompetence komunikativní

- Umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem.
- Nebojí se vyjádřit svůj názor.
- Naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je.

- Dokáže vést dialog.
- Využívá získané dovednosti ke spolupráci.
- Umí pracovat s informacemi.
- Dokáže vhodně argumentovat a obhájit své názory.
- Dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem.

Kompetence sociální

- Má upevněny hygienické návyky.
- Je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým.
- Vyjadřuje své názory.
- Umí jednat s dospělými i vrstevníky.
- Spolupracuje v kolektivu.
- Umí přijímat názory druhých, respektuje je a spolupracuje při řešení problému.

Kompetence občanská

- Respektuje druhé.
- Respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské.
- Dokáže pomoci v tísní – přiměřeně okolnostem.
- Dokáže odolat psychickému nátlaku.
- Dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích se kterými nesouhlasí.
- Uvědomuje si, že za své činy má odpovědnost.
- Zná svá práva a povinnosti.
- Je ohleduplný k přírodě.
- Uvědomuje si hodnotu svého majetku i majetku ostatních.

Kompetence pracovní

- Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení.
- Dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
- Váží si práce své i ostatních.
- Umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě.
- Umí dokončit a zhodnotit práci svou a druhých.

Kompetence k trávení volného času

- Umí si vybrat zájmové činnosti podle svých možností a zálib.
- Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času.
- Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Kompetence digitální

- Bezpečně a smysluplně využívá digitální technologie – při tvoření, hrách či projektech.
- Předchází situacím, které by mohly mít negativní dopad na jeho fyzické i psychické zdraví

Formy vzdělávání

Pravidelná činnost

Vycházejí z dlouhodobého plánu měsíčních činností ŠD, jsou organizované vychovatelkami. Zahrnují komunitní kruh, individuální i společné hry, tvořivé činnosti, aktivity motivující žáky k naplňování základních životních a hygienických potřeb. Představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání (zájmové útvary – kroužky). Každodenní zájmová činnost v jednotlivých odděleních ŠD a ŠK. Vycházková činnost v okolí školy: parky, prostor lesoparku v okolí ZOO a Botanické zahrady, dětské hřiště u dolních kasáren, areál školní zahrady, popř. i jiné.

Spontánní činnost

Realizované především v době ranních a koncových činností ve školní družině. Spontánní pohybové činnosti při pobytu ve venkovních prostorách školy, spontánní hry a rozhovory žáků. Činnosti podle návrhu žáků aj.

Příležitostná činnost

Společné celodružinové akce, tematické činnosti i s pobytem mimo školu, (slavnosti, sportovní akce, divadlo, jarmark, výlety ap.).

Klidové činnosti

Jsou zahrnuty do denního režimu (ranní družina, odpolední relaxační a klidové činnosti)

Činnosti v sedu, nebo lehu na karimatce po obědě, nebo v jiné části denního režimu. Aktivní kompenzace jednostranné zátěže ve výuce pohybem. Vychovatelka přihlíží při výběru zaměstnání k počasí, ale i k potřebám, náladě a přání dětí v oddělení.

Individuální činnosti

Činnosti podle potřeb a zájmů jednotlivých žáků (např. četba vlastní knihy, kvízové, logické, kooperativní, deskové hry, popř. příprava na výuku)

Podmínky BOZP

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zdravé zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žáci jsou chráněni před násilím a patologickými jevy. Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči, ale i s širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna vnitřním řádem ZŠ, vnitřním řádem ŠD, vnitřními řády specializovaných učeben. Vychovatelky zaznamenávají přítomnost žáků a jejich poučení o bezpečnosti a hygieně, vyplývající z daných aktivit do elektronické třídní knihy ŠD. Dětem je denně zajištěn pravidelný pitný režim.

Obsah vzdělávání

Letošním školním rokem žáky provází celoroční hra:

„Družina v pohybu – pevnost Boyard“

V letošním roce podpoříme zájem žáků o pohybové aktivity, protože jsme si vědomi, že tráví ve škole minimálně třetinu svého času v pracovních dnech. Pohybové aktivity v prostředí školy zásadně přispějí do celkového pohybového režimu dítěte. Věříme, že škola má klíčový vliv na utváření dlouhodobých zdravých návyků dětí, které ovlivňují kvalitu jejich současného i budoucího života. Dětem budeme kompenzovat sezení v lavicích během dopoledne, zvyšovat jejich zdatnost - psychickou i fyzickou. Dětem nabídneme 60 minut pohybu denně. Cílem zvoleného tématu je nabídnout dětem pestré, kulturní, sportovní i výtvarné vyžití. Vést děti ke spolupráci a toleranci k ostatním. V průběhu celého školního roku budeme podporovat pozitivní vztahy mezi dětmi a rádi se při oblíbených akcích ŠD setkáme i s rodiči.

Září – Vstup do pevnosti

Seznámíme se s řádem a režimem školy, ŠD a ŠK a zásadami dodržování bezpečnosti

Naučíme se zorientovat ve škole i v jejím okolí, přivítáme prvňáčky

Sestavíme nová společná pravidla

Zahrajeme si hru „Kdo jsem?“

Zahájení celoroční hry na téma „Pevnost Boyard“ – Lov klíčů, pojmenujeme si družstva, připravíme si pokřik, vlajku, mapu pevnosti a truhlu na indicie.

Říjen – Tělesné výzvy

Bezpečně do školy a v okolí školy, dopravní značení, pravidlo vidět a být viděn

Vycházky do blízkého okolí, sběr, poznávání a využívání přírodnin a plodů

Štafetové a překážkové dráhy

Tichý labyrint

6. 10. 2025 **Ředitelské volno**

28. 10. 2025 **Státní svátek**

27. + 29. 10. 2025 **Podzimní prázdniny**

30. – 31. 10. 2025 **Ředitelské volno**

Listopad – Hádanky a logika

Svátek „Dušiček“ – připomínáme původ a zvyky s ním spojené

Každý týden nová hádanka, skládanka, hlavolam

Odemkneme trezor – matematická hádanka

Napíšeme tajnou zprávu – neviditelný dopis

Navštívíme knihovnu – najdeme knihu mudrců

17. 11. 2025 Státní svátek

Prosinec – Vánoční pevnost

Příprava a těšení na vánoční svátky – pečení cukroví ve školní kuchyňce, vyrábění drobných dárků, přání. Seznámíme se s tradicemi, zvyky.

Mikulášské hry a soutěže

Adventní kalendář s úkoly – každý den výzva/tajenka

Vánoční únikovka – Zachraň poklad Vánoc

Zimní výzdoba pevnosti

Charitativní mise

22. 12. 2025 – 2. 1. 2026 Vánoční prázdniny

Leden – Ledová výprava

Tříkrálový běh

Hostina pro ptáky - vyrábění lojových koulí, krmítek

Hry na sněhu, ježdíkování, zimní soutěže, stavba pevnosti z ledu

Únik z ledové pasti

Výroba zamrzlých krystalů

Procházka ke krmelci, sledování stop ve sněhu – kvíz

Vytvoříme masky a škrabošky na školní karneval

30. 1. 2026 Pololetní prázdniny

Únor – Karneval a převleky

Seznámení s tradicemi a původem Masopustu

Příprava zdravé svačiny ve školní kuchyňce

Masopustní karneval

Výroba valentýnských přání a dárečků

Hra – najdi podvodníka v pevnosti

Březen – Poklad moudrosti

Pozorujeme probouzení jarní přírody, hledáme jarní květiny

Tvoříme jarní a velikonoční výzdobu + tradice Velikonoc, pečení perníčků

Jarní tvoření rodičů s dětmi

Získávání indicií z knížek, čtenářských hádanek

Tvorba vlastní knihy indicií

9. - 13. 3. 2026 Jarní prázdniny

Duben – Voda, vzduch, země, oheň

Týdny živlů – každý týden jiný živel + tématická výzva

Pokusy a experimenty – sopka, vítr v lahvi

Výtvarná činnost – symboly živlů

Škola čarodějů a čarodějnic

2. 4. 2026 Velikonoční prázdniny

3. 4. + 6. 4. 2026 Státní svátky

Květen – Sportovní výzvy

Připravíme maminkám k svátku básničky, přání, květiny, drobné dárky

Vydáme se do přírody s lupami, připravíme si piknik v přírodě.

Nalezené přírodniny prozkoumáme pod mikroskopem.

Sběr indicií v přírodě

Mudrcova zkouška – znalostní soutěž

Týmové sportovní hry

1. 5. 2026 **Státní svátek**

8. 5. 2026 **Státní svátek**

Červen – Hrdinové pevnosti

Dětský den na školním hřišti

„Mami, tati, pojď si hrát“ - pozveme rodiče do družiny a zahrajeme si oblíbené hry

Seznámíme se s životem včel na školním pozemku – pod mikroskopem prozkoumáme plástve.

Den volby hrdiny – vybereme největšího „partáka“

Tajemství truhly – rozluštění indicií, hledání pokladu

Vyhodnocení celoroční hry – počet klíčů, týmové hodnocení

Společné rozloučení – hry, opékání na školním hřišti